

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ I. H.** a **2/ Z. H.**, oboch bývajúcich v B., zastúpených advokátskou kanceláriou N. M.M., so sídlom v B., v mene ktorej koná ako konateľka advokátka JUDr. B. M., proti žalovaným **1/ Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava**, so sídlom Primaciálne námestie 1, a **2/ Mestskej časti Bratislava - Dúbravka**, so sídlom Žatevná 2, o **náhrade škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 8 C 224/2003, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. októbra 2012 sp.zn. 5 Co 299/2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. októbra 2012 sp.zn. 5 Co 299/2011 v potvrdzujúcom výroku v časti, v ktorej bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvého stupňa o povinnosti žalobcov zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania, a vo výroku o trovách odvolacieho konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV ako súd prvého stupňa rozsudkom z 2. marca 2011 č.k. 8 C 224/2003-572 uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne peňažnú sumu 47 842,87 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalšími výrokmi žalobu proti žalovanému 1/ vo zvyšku a proti žalovanej 2/ v celom rozsahu zamietol a žalovanej 2/ náhradu trov konania nepriznal. Napokon posledným výrokom rozhodol o povinnosti žalobcov zaplatiť žalovanému 1/ na účet jeho právneho zástupcu spoločne a nerozdielne náhradu trov konania vo výške 15 533,89 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd rozsudkom zo 16. októbra 2012 sp.zn. 5 Co 299/2011 rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutých častiach (o.i. aj vo výroku o povinnosti žalobcov zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov prvostupňového

konania) potvrdil. Zároveň rozhodol, že žalovanej 1/ sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozhodnutia odôvodnil jeho vecnou správnosťou.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolanie žalobcovia. Dovoláním napadli rozhodnutie odvolacieho súdu v tej časti, ktorou bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvého stupňa o ich povinnosti zaplatiť náhradu trov konania žalovanému 1/. Navrhli, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti tak, že náhradu trov prvostupňového konania neprizná žiadnemu z účastníkov. Dovolanie odôvodnili odňatím možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd svoj potvrdzujúci výrok v časti o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o priznaní náhrady trov konania žalovanému 1/ riadne neodôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkmi konania, preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovoláním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolatelia v prejednávanej veci napadli dovoláním potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania. Tento výrok v uvedenej časti, aj keď je súčasťou rozsudku, má v zmysle § 167 ods. 1 O.s.p. povahu uznesenia.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti

(§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalobcovia tvrdili, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V spojitosti s § 167 ods. 2 O.s.p. toto ustanovenie primerane platí aj pre odôvodnenie uznesenia súdu. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane

druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolacieho súdu bolo takouto vadou postihnuté i konanie pred odvolacím súdom v prejednávanej veci v dovolaní napadnutom výroku.

Z odôvodnenia dovolaní napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd svoj potvrdzujúci výrok v časti, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalobcov zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania, nijako neodôvodnil a nevysporiadal sa ani s odvolacou námietkou žalobcov týkajúcou sa možnosti posúdiť otázku náhrady trov prvostupňového konania žalovaného 1/ podľa ustanovenia § 150 O.s.p. Jeho rozhodnutie preto v tejto časti nezodpovedá požiadavke na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom výroku a v súvisiacom výroku o trovách odvolacieho konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. februára 2013

**JUDr. Rudolf Čirč , v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová